ادامه از صفحه ۱۱

اکتشاف نفت در زادگاه رئیس جمهور

«مو» اظهار داشت: «در ژانویه سال ۲۰۰۳ میلادی ما شاهد برگزاری مناقصه ۱۶ بلوک توسط شرکت ملی نفت ایران بودیم که در آنجا فرصت خوبی را از دست دادیم.» وی افزود: «ایران یکی از تولیدکنندگان نفت جهان است که ۱۰ درصد حجم نفت دنیا را در اختیار دارد و پس از عربستان دومین کشور مطرح در اوپک است. از لحاظ ذخایر گازی نیز پس از روسیه دومین منبع گازی دنیا به شمار می رود.» مدیرعامل سینوپک یادآور شد: «چین نیز یکی از بزرگترین تولیدکنندگان و مصرف کنندگان بزرگ انرژی دنیا است که پیشرفت اقتصادی آن در سال های اخیر و چشم انداز ۲۰ ساله آن سبب تشدید مصرف انرژی در این کشور شده است.» وی تصریح کرد: «قرارداد توسعه بلوک گرمسار با شرکت ملی نفت ایران براساس منافع متقابل به امضا می رسد و برای پیشرفت سینوپک نیز فرصت های جدیدی را فراهم خواهد آورد. سینوپک در سال ۲۰۰۵، رتبه ۳۱ از بین ۵۰۰ شرکت برتر دنیا را کسب کرده است.» «مو» خاطرنشان کرد: «شرکت سینوپک در حوزه های اکتشاف، پالایش و پتروشیمی نیز از توانمندی های خوبی برخوردار است و من مطمئن هستم با توجه به تجارب این شرکت انعقاد این قرارداد با موفقیت به انجام می رسد و همکاری های دو کشور را عمیق تر خواهد ساخت.»

■ افزایش ۱۵۰ هزار بشکه ای تولید نفت ایران

مدیرعامل شرکت ملی نفت هم در مراسم امضای قرارداد ایران گفت: تولید نفت کشور در ۳ ماه گذشته بیش از ۱۵۰ هزار بشکه افزایش داشته است. غلامحسین نوذری اظهار داشت: «به رغم ورود به هزاره سوم و انجام مطالعات فزاینده برای یافتن منابع انرژی جایگزین، منابع هیدروکربوری هنوز به صورت منابع اصلی انرژی باقی مانده اند.» وی افزود: «به دلیل برتری منابع انرژی هیدروکربوری بر سایر منابع انرژی در آینده نیز این منابع جانشین اقتصادی مناسبی نخواهند داشت. ایران با داشتن ذخایر غنی نفت و گاز در بین کشورهای دنیا مقام دوم را دارد و سهم بسزایی در تامین انرژی مصرفی دنیا دارد.» نوذری گفت: «در این راستا و برای دستیابی به ذخایر بیشتر، شرکت ملی نفت ایران تصمیم به گسترش فعالیت های اکتشافی و توسعه ای دارد و تمام سعی و تلاش خود را برای جذب و تشویق شرکت های بین المللی به عمل می آورد.» معاون وزیر نفت خاطرنشان کرد: «همکاری شرکت ملی نفت و شرکت سینوپک محدود به قراردادهای اکتشاف و توسعه نخواهد بود و این همکاری زمینه ساز صادرات LNG، احداث پالایشگاه و پتروشیمی خواهد بود.» نوذری تصریح کرد: «امضای قرارداد اکتشاف و توسعه بلوک گرمسار نیز سبب تداوم هرچه بیشتر همکاری ها بین این دو شرکت در آینده خواهد شد.» وی افزود: «ایران پس از پیروزی انقلاب نشان داد که هیچ گاه زیر بار ظلم نخواهد رفت. ما دوران سخت ۸ سال جنگ تحمیلی را پشت سر گذاشتیم و هر روز مقاوم تر شدیم. ادعاهایی نیز که برخی کشورها علیه ایران مطرح می کنند دروغی بزرگ است و قطعاً در این جنگ تبلیغاتی، کشور ما پیروز می شود.» مدیرعامل شرکت ملی نفت در ادامه یادآور شد: «تولید نفت کشور در سه ماه گذشته بیش از ۱۵۰ هزار بشکه افزایش یافته و هم اکنون نیز در حال انعقاد چهار قرارداد بزرگ فازهای ۱۹ تا ۲۲ پارس جنوبی هستیم.» وی گفت: «امیدوارم طرفین با حفظ منابع مالی بتوانند قراردادهای بزرگ تری را در بخش توسعه و نیز امور پائین دستی منعقد نمایند.» مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در ادامه در جمع خبرنگاران نیز گفت: «با اصلاحات صورت گرفته در میادین سروش و نوروز افزایش ۱۵۰ هزار بشکه ای در تولید نفت کشور حاصل شده که علت آن تدابیر صورت گرفته توسط نیروهایی است که در حال حاضر مسئولیت شرکت های تولیدی را برعهده دارند.» نوذری گفت: تولید مجموعه مناطق نفت خیز روز گذشته ۳ میلیون و ۲۰۱ هزار بشکه و فلات قاره ۷۵۷ هزار بشکه بود که مجموع این میادین به همان رقم افزایش ۱۵۰ هزار بشکه ای می رسد، بی شک این کار نیز صیانتی بوده است. وی درخصوص مذاکره با چینی ها در مورد میدان یادآوران نیز تصریح کرد: «انعقاد قرارداد میدان نفتی یادآوران را با چینی ها نهایی می کنیم و گام های آخر این قرارداد در حال انجام است. ما درصددیم قرارداد میدان نفتی یادآوران را با چینی ها نهایی کنیم. در حال حاضر نیز مذاکرات درخصوص MDP ادامه دارد.»

■ گزارش یک سخنرانی

در مراسم عقد قرارداد بلوک گرمسار سفیر چین هم سخنرانی کرد. وی جملاتی بیان کرد که مدیرعامل شرکت ملی نفت را وارد ساخت در سخنانش پاسخی تلویحی به آن بدهد. گزارش سخنرانی سفیر چین و پاسخ مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران را در مجال دیگری خواهیم آورد.

ادامه از صفحه ۱۱

۷- تعداد خودروهای بنزین سوز کشور بیش از ۵/۷ میلیون دستگاه است. با این تعداد رشد مصرف بنزین در کشور سالانه بیش از ۱۰ درصد است، در حالی که رشد مصرف بنزین آمریکا با بیش از ۱۹۰ میلیون دستگاه خودرو بنزین سوز معادل ۸ دهم درصد است.

۸- افزایش رشد مصرف بنزین هر چند به رشد تولید خودرو و خارج نشدن خودروهای فرسوده بر می گردد، اما باید متوجه این نکته باشیم که هر چقدر این رشد بیشتر شود میزان واردات بنزین هم بیشتر خواهد شد و از آنجا که برخی افراد در کشور به دنبال پایین نگه داشتن قیمت فرآورده های نفتی به ویژه بنزین هستند، مابه التفاوت قیمت فروش بنزین با قیمت خرید بنزین در کشورهای همسایه به ویژه ترکیه، عراق و افغانستان بیش از ۸۰۰ درصد خواهد بود. این رقم نشان می دهد که چه رانت عظیمی پشت این قاچاق خوابیده است.

۹- اقتصاد، علم رفتار منطقی است. با آن هر گونه رفتار کنید، رفتار متقابل خواهید دید. به عبارت دیگر آینه شفافی است که بازتاب سیاست های اجرایی را منعکس می کند. از طرف دیگر علم نگهداری منابع هم است (ریشه economic در انگلیسی به معنی اداره خانه است) بنابراین اگر نتوانیم از این علم استفاده بهینه کنیم، رفتار متقابلی که خواهیم دید، بازخورد خشنی است که نمونه آن همین هدررفت منابع انرژی کشورمان است.

خط پایان تقلب

فرزانه سالمی

آمریکا و اروپا برنامه مشترکی را برای ریشه کن کردن موج ظهور کالاهای تقلبی آغاز کردند در شرایطی که میزان کالاهای تقلبی در اتحادیه اروپا در شش سال اخیر ده برابر شده است. واشینگتن و بروکسل درصدد هستند با اعزام تیم های مشترک به داخل و خارج مرزهای خود، ابتدا بر مقابله با کالاهای تقلبی که از روسیه و چین وارد می شوند متمرکز شوند. بر این اساس، «پیتر مندلسن» کمیسیونر تجاری اروپا نیز مقابله با کالاهای تقلبی را «اولویت اول» دانسته و آن را از عوامل موثر در ایجاد حس رقابت و به دست آوردن سهم بیشتری از بازار معرفی کرده است. این در حالی است که مقامات اتحادیه اروپا در سال ۲۰۰۴ میلادی، ۱۰۳ میلیون نوع کالای تقلبی را توقیف کرده اند که نسبت به ۱۰ میلیون نوع کالای تقلبی توقیف شده در سال ۱۹۹۸ میلادی، افزایشی ده درصدی نشان می دهد. یک مقام اتحادیه اروپا، هدف اصلی کالاهای تقلبی را کشورهای کمتر توسعه یافته دانسته و به تقلب در تولید مواد غذایی و حتی قطعات هواپیماها نیز اشاره می کند. در سال ۱۹۹۷ میلادی، سازمان توسعه و همکاری اقتصادی پیش بینی کرده بود که کالاهای تقلبی حدود پنج تا هفت درصد از بازار تجاری جهان را به خود اختصاص داده اند. براساس آمار اتاق بین المللی بازرگانی، فروش جهانی کالاهای تقلبی حدود ۶۵۰ میلیارد دلار در سال است و تهدیدی برای دویست هزار موقعیت شغلی در اروپا به شمار می رود. در همین حال، ماه گذشته کمیسیونر تجاری اتحادیه اروپا از گروه های بانفوذ در بازار چین تعهد گرفته است که از فروش کالاهای تقلبی خودداری کنند. اما به نظر نمی رسد که این مسئله به همین سادگی قابل حل باشد و به همین جهت است که آمریکا و اتحادیه اروپا تصمیم گرفته اند بر خشکاندن ریشه کالاهای تقلبی متمرکز شوند. این برنامه ابتدا در روسیه و چین آغاز می شود و سپس به آمریکای لاتین و خاورمیانه خواهد رسید. در همین حال، توقیف کالاهای تقلبی در مرزهای اتحادیه اروپا نیز در فاصله سال های ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۴ میلادی، حدود هزار درصد افزایش نشان داده است و با این ترتیب، به نظر می رسد راهی که آمریکا و اروپا در پیش گرفته اند، راهی دشوار و زمان بر باشد اما نتیجه آن مسلماً برای واشینگتن و بروکسل اهمیت زیادی دارد.

تاثیر نفت بر انتخاب رئیس جمهور

در میانه شکوفایی اقتصاد نفتی مکزیک، کاندیداهای شرکت در انتخابات ریاست جمهوری این کشور هم به مباحث نفتی روی آورده اند. بحث بر سر این است که آیا باید بازار نفت مکزیک را به روی کشورهای دیگر باز کرد و به جذب سرمایه گذاری خصوصی پرداخت؟ و یا اینکه باید با کاهش صادرات نفت خام، به مردم مکزیک گازوئیل یارانه ای ارائه داد. در این میان، علاوه بر احساسات ناسیونالیستی، قیمت نفت هم نقشی اساسی ایفا می کند. اما چالش اصلی، یافتن ذخایر جدید برای جایگزین کردن ذخایر رو به اتمام میدان نفتی «کانتارل» در خلیج مکزیک است. به همین جهت است که اگر مکزیکی ها زود نجنبند، احتمال آن می رود که در یک دهه آینده، نفت کافی برای تزریق به اقتصاد این کشور باقی نمانده باشد. روزنه امید فعلی مکزیکی ها، اکتشافات جدید در آب های عمیق خلیج مکزیک است. اما شرکت دولتی نفت مکزیک یعنی «پیمیکس»، تجربه چندانی در پروژه های اکتشاف نفت ندارد و از سوی دیگر، قوانین مکزیک، سرمایه گذاری خصوصی در پروژه های بزرگ را مجاز نمی شمرد و به همین جهت کمپانی های بزرگ انرژی هم قادر به سرمایه گذاری در مکزیک نیستند. در این میان «فیلیپ کالدرون» که پیشتر وزیر انرژی مکزیک بوده است به همراه یک کاندیدای دیگر خواهان تغییر قوانین و هموار کردن راه سرمایه گذاری شرکت های خصوصی برای انجام عملیات اکتشاف در آب های عمیق خلیج مکزیک و انجام پروژه های مشترک نفتی با شرکت «پیمیکس» هستند. اما «آندرسن مانوئل لوپز ابرادور» کاندیدای چپ گرا با سرمایه گذاری خصوصی و انجام پروژه های اکتشاف مخالف است و راه های جدید را «غیرقابل دسترسی» می خواند. «لوپز ابرادور» معتقد است که تاکنون تاکید زیادی روی صادرات انجام گرفته و به همین جهت او می خواهد به جای سیاست های قبلی از درآمد نفت مکزیک برای ساختن پالایشگاه ها و کارخانجات پتروشیمی در خاک این کشور استفاده کند. موقعیت فعلی مکزیک مشابه دهه ۱۹۷۰ میلادی است که افزایش قیمت نفت، شرایط خوبی را برای مردم به وجود آورده بود. به همین جهت است که بحث چگونگی استفاده از درآمدهای نفتی، به عاملی تعیین کننده در انتخابات ریاست جمهوری این کشور هم تبدیل شده است و توجه مردم را به این بحث جلب کرده است.

چینی ها در آفریقا

نخست وزیر چین تور آفریقایی جدید خود را به هدف امضای قراردادهای مختلف در بخش انرژی آغاز کرده است. «ون جیابائو» درحالی به آفریقا سفر می کند که چین در تلاش است از ذخایر گسترده انرژی در این قاره سهم بیشتری را در اختیار بگیرد و در رقابت دیپلماتیک با تایوان حامیان بیشتری در سطح جهان پیدا کند. اوایل هفته جاری «ون جیابائو» سفری دوروزه به قاهره داشت که در آن ده قرارداد نفت، گاز و مخابراتی میان چین و مصر به امضا رسید. نخست وزیر چین همچنین با پرداخت وامی ۵۰ میلیون دلاری به مصر موافقت کرده تا راه سرمایه گذاری در یک منطقه صنعتی در شمال غرب خلیج سوئز را هموار کند. «ون جیابائو» سپس رهسپار غنا شد و در آن کشور نیز موافقت نامه ای به امضا رساند که براساس آن این کشور کوچک آفریقایی ۶۶ میلیون دلار وام برای تامین هزینه پروژه های جدید خود دریافت می کند که یکی از این پروژه ها ارتقای شبکه ارتباطاتی و مخابراتی غنا است. نخست وزیر چین در ادامه این تور آفریقایی به پنج کشور جمهوری کنگو، آنگولا، آفریقای جنوبی، تانزانیا و اوگاندا هم سفر می کند. این در حالی است که چین برای تامین نیاز فزاینده خود به انرژی تمایل خود به استفاده از منابع نفتی و معدنی آفریقا را پنهان نکرده است. اوایل سال جاری میلادی نیز «هو جین تائو» رئیس جمهور چین مجموعه ای از قراردادهای مشابه را با نیجریه- بزرگترین تولیدکننده نفت آفریقا- و نیز کنیا به امضا رساند. اما سرمایه گذاری های چین در کشورهای آفریقایی نیز اکثراً بر پروژه های دولتی متمرکز شده است یعنی پروژه هایی که احتمالاً بسیاری از کشورهای غربی تمایلی به شرکت در آنها ندارند. براساس آمار موجود در پنج سال گذشته روابط تجاری چین با کشورهای آفریقایی چهار برابر شده است و در سال ۲۰۰۵ میلادی نیز این مبادلات تجاری بالغ بر ۴۰ میلیارد دلار می شد. به هر صورت ادامه تور آفریقایی «ون جیابائو» هم احتمالاً در تامین همان اهداف قبلی چین در کشورهای آفریقایی ادامه خواهد یافت و به امضای قراردادهای انرژی بیشتری منجر خواهد شد.

مناطق جدید اقتصادی در عربستان

عربستان سعودی تا پایان سال جاری میلادی برنامه های خود برای تاسیس سه منطقه اقتصادی خاص و جدید را اعلام خواهد کرد. براساس گزارش وزارت جذب سرمایه گذاری عربستان سعودی، ریاض این اقدام را با هدف جذب میلیاردها دلار سرمایه در بخش های پتروشیمی، حمل ونقل و فناوری اطلاعات صورت می دهد. عربستان سعودی که بزرگترین صادرکننده نفت در جهان است، تاسیس چنین مناطق اقتصادی خاصی را با جدیت در برنامه های خود قرار داده است و به این ترتیب، با اضافه شدن سه منطقه اقتصادی جدید، تعداد مناطق اقتصادی خاص عربستان سعودی به شش منطقه خواهد رسید. مهمترین این مناطق، «شهر ملک عبدالله» است که با هزینه ای برابر ۲۶/۷ میلیارد دلار در شمال جده ساخته می شود. در همین حال، مقامات ارشد سعودی در بخش جذب سرمایه گذاری هنوز جزئیاتی درخصوص میزان و نوع سرمایه گذاری هایی که برای سه منطقه اقتصادی جدید در نظر گرفته شده است منتشر نکرده اند. اما «دپارتمان سرمایه گذاری عمومی در عربستان سعودی» که از سال ۲۰۰۰ میلادی برای جهت بخشیدن و مدیریت سرمایه گذاری های خارجی در این کشور تاسیس شده است، ایجاد تسهیلاتی را برای سرمایه گذاران در سه منطقه اقتصادی جدید عربستان سعودی مورد توجه قرار داده است. در همین حال، عربستان سعودی در تلاش است که به قطب تولید آلومینیوم و پلاستیک در منطقه تبدیل شود و با توجه به نزدیکی عربستان سعودی به بازارهای بزرگ آسیا، تامین این هدف نیز چندان دور از ذهن نیست. براساس آماری که از سوی وزارت جذب سرمایه عربستان سعودی اعلام شده است این کشور برای تامین اهداف خود درخصوص مناطق اقتصادی حداقل به ۶۰۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری در ۲۰ سال آینده نیاز دارد. این میزان، تنها برای بخش تولید برق و شیرین سازی آب، بالغ بر ۱۷۰ میلیارد دلار خواهد بود. بخش پتروشیمی به سرمایه گذاری ۳۰۰ میلیارد دلاری، بخش حمل ونقل به سرمایه گذاری ۱۰۰ میلیارد دلاری و بخش فناوری اطلاعات نیز به ۱۰۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری نیاز دارند. به این ترتیب، دولت عربستان سعودی در عین حال امیدوار است در دو دهه آینده، رشد اقتصادی خود را به دو برابر افزایش دهد.

شاخ و شانه های آمریکا و روسیه

رئیس جمهور روسیه از موضع مصرانه و سخت آمریکا در خصوص پیوستن روسیه به سازمان تجارت جهانی انتقاد کرد. «ولادیمیر پوتین» که پیشتر ابراز امیدواری کرده بود مذاکرات برای پیوستن روسیه به سازمان تجارت جهانی تا ماه آینده میلادی تکمیل شود، اعلام کرده است که «موضع مذاکره کنندگان آمریکایی در این خصوص دائماً تغییر می کند و به این ترتیب آنها به همان سئوالاتی که پیشتر مطرح کرده و جواب آنها را نیز گرفته اند برمی گردند و همین امر باعث سنگ اندازی در راه پیشرفت مذاکرات می شود.» اما رئیس جمهور روسیه در عین حال امیدوار است که این مذاکرات تا پیش از اجلاس کشورهای صنعتی (گروه هشت) در سن پترزبورگ که قرار است در ماه ژوئیه میلادی برگزار شود به نتیجه برسد. اما واقعیت آن است که تلاش های روسیه برای عضویت در سازمان تجارت جهانی هنوز به نتیجه ای نرسیده است و به همین جهت مسکو سیاست های سختگیرانه آمریکا در قبال عضویت خود را عامل اصلی به بن بست رسیدن این مذاکرات می داند. روسیه که یک دهه است در راه عضویت در سازمان تجارت جهانی تلاش می کند، با انتقاداتی از سوی آمریکا مواجه شده است و عملاً آمریکا تنها عضوی در سازمان تجارت جهانی است که با ورود روسیه به این سازمان مخالفت می کند. واشینگتن سابقه حقوق بشر در روسیه، کنترل فزاینده دولت این کشور بر منابع انرژی و محدود کردن سرمایه گذاری شرکت های خارجی در روسیه را از عوامل مخالفت خود با عضویت روسیه در سازمان تجارت جهانی می داند. اما مسکو نیز دیگر کاسه صبر خود را لبریز می بیند و مدتی است که انتقادهای شدیدی را از بابت عدم پیشرفت در مذاکرات برای پیوستن به این سازمان مطرح می کند. روسیه حتی ماه گذشته میلادی تهدید کرد که اگر تاخیر و مشکلات در این راه همچنان ادامه یابد، شرکت های آمریکایی که سهمی در روسیه دارند نیز با مشکلات جدی مواجه خواهند شد. اما این مناقشه هنوز برنده خود را نشناخته است و فعلاً بازار تهدید و انتقاد داغ است. تهدید روسیه به قطع صادرات گاز اوکراین در اوایل ماه ژانویه سال جاری میلادی نیز از جمله عواملی است که آمریکا با استناد به آنها، روسیه را تحت فشار گذاشته است.

از مسکو تا رم راهی نیست

روسیه و ایتالیا توافق کردند که در بخش انرژی و صنایع هوایی همکاری نزدیک تری با یکدیگر داشته باشند. این خبر درحالی اعلام شد که «رومانو پرودی» نخست وزیر ایتالیا برای دیدار و گفت وگو با «ولادیمیر پوتین» رئیس جمهور روسیه به مسکو سفر کرده است. انجام پروژه های مشترک میان شرکت های نفت و گاز «انی» و «گازپروم» از جمله راهکارهایی بود که برای گسترش همکاری های اقتصادی دو کشور مورد توجه قرار گرفت. در عین حال همکاری شرکت های هواپیماسازی «فین مچانیا» و «سوخوی» نیز در همین راستا قرار است در آینده گسترش یابد. «پوتین» و «پرودی» درحالی بحث گسترش همکاری های دو کشور را مطرح کرده اند که روسیه و ایتالیا در سال های اخیر متحدین نزدیکی بوده اند و این اتحاد به سود هر دو طرف تمام شده است. «سیلویو برلوسکونی» نخست وزیر سابق ایتالیا هم روابط خوبی با «پوتین» داشت و به نظر می رسد که «رومانو پرودی» هم قصد دارد همان راه «برلوسکونی» را ادامه دهد. «پرودی» که از زمان پیروزی در انتخابات ایتالیا اولین سفر خارجی خود را آغاز کرده می گوید: «یکی از ابزارهایی که می تواند اروپا را به جلو براند حفظ روابط و همکاری با کشورهای همسایه است.» وی حتی پا را از این هم فراتر نهاده و گفته است: «روابط با روسیه در اولویت قرار دارد.» اما «ولادیمیر پوتین» هم تقریباً به اندازه «رومانو پرودی» در مورد آینده همکاری های روسیه و ایتالیا خوشبین است. «پوتین» ایتالیا را «یکی از اصلی ترین شرکای روسیه در اروپا» خوانده و تاکید کرده است که این دو کشور در مرحله کلیدزدن فاز جدیدی از همکاری در بخش انرژی هستند. در همین راستا «گازپروم» شرکت دولتی گاز و نفت روسیه اعلام کرد در مقابل در اختیار گرفتن سهمی از فعالیت های شرکت «انی» ایتالیا حاضر است سهمی از یک میدان نفتی روسیه را در اختیار این کمپانی ایتالیایی قرار دهد. «پائولو اسکارونی» مدیرعامل «انی» که او هم در مسکو با «آلکسی میلر» رئیس شرکت روسی «گازپروم» دیدار کرده است تمایل شرکت «انی» را برای سرمایه گذاری در سه یا چهار پروژه دیگر در روسیه اعلام کرده است. گسترش همکاری در بخش هواپیماسازی نیز بخش دیگری از توافقات مسکو بوده است.

دعوا بر سر یورو

در حالی که جنجال بزرگی بر سر ناکامی لیتوانی برای پیوستن به واحد پول رایج یورو به پا شده است، سران کشورهای عضو اتحادیه اروپا خواهان اعلام شفاف معیارهای پیوستن کشورهای اتحادیه اروپا به یورو شده اند. در این راستا دپارتمان امور اقتصادی و پولی کمیسیون اروپایی از سران کشورهای عضو اتحادیه اروپا خواسته است در مورد میزان تورم و ارزیابی آن از بانک مرکزی اروپا کسب اطلاع کنند. انتظار می رود که «والداس آدامکاس» رئیس جمهور لیتوانی در اجلاس اتحادیه اروپا انتقاد شدید خود از معیارها و شرایط پیوستن به یورو را مطرح کند زیرا لیتوانی نتوانسته است رقم تورم را به سطح تعیین شده تورم در کشورهای دارنده واحد پول یورو برساند. این در حالی است که براساس تعریفی که از تورم در پیمان ماستریخت ارائه شده است، نرخ متوسط تورم در سه کشور برگزیده اتحادیه اروپایی به علاوه ۱/۵ درصد به عنوان نرخ تورم تعیین شده است. دو کشور از این سه کشور سوئد و لهستان بودند اما مدتی بود که اعضای جدید اتحادیه اروپا در مرکز این قاره از ناعادلانه بودن قوانین موجود برای تورم سخن به میان می آوردند. آنها تاکید داشتند که قوانین فعلی کشورهایی را که حتی نرخ رشد اقتصادی آنها بالا هم هست به طور ناعادلانه ای تنبیه می کند. به همین جهت است که سران کشورهای عضو اتحادیه اروپا از کمیسیون اروپایی خواسته اند این نکته را مورد توجه قرار دهد که کشورهایی مانند لیتوانی، به رغم آنکه رشد اقتصادی بالایی دارند، برای هماهنگی با شرایط اقتصادی اروپای بزرگ ناگزیر از دست و پنجه نرم کردن با نرخ تورم هستند. منتقدان قوانین فعلی تورم در اتحادیه اروپا در عین حال می گویند این قوانین به شکل تبعیض آمیزی اجرا می شوند. مثلاً بلژیک، یونان و ایتالیا به رغم آنکه نتوانسته بودند به شرایط لازم برای پیوستن به یورو دست پیدا کنند، در این راه با مانعی مواجه نشدند اما کشوری مانند لیتوانی، موانع زیادی را در راه پیوستن به یورو پیش پای خود می بیند.

مناقشه گازی جدید در آسیای مرکزی

مناقشات گازی در آسیای مرکزی بار دیگر بالا گرفته است. این بار ترکمنستان اعلام کرده است که اگر «گازپروم» شرکت دولتی گاز روسیه، قیمت گاز دریافتی اش از ترکمنستان را افزایش ندهد، انتقال گاز را متوقف خواهد کرد. در همین حال، چنین افزایش هزینه ای، برای اوکراین نیز اهمیت زیادی دارد زیرا حجم زیادی از گاز طبیعی که اوکراین از «گازپروم» می خرد، عملاً از طریق آسیای مرکزی و کشوری مانند ترکمنستان تامین می شود. تا پیش از جنجال اخیر، شرکت «گازپروم» گاز ترکمنستان را به قیمت ۶۵ دلار در هر هزار مترمکعب خریداری می کرد و این گاز را به قیمت ۹۵ دلار به اوکراین می فروخت. اما ترکمنستان اخیراً اعلام کرده که می خواهد هزینه بیشتری بابت گاز صادراتی خود دریافت کند و در نیمه دوم سال ۲۰۰۶ میلادی، به ازای هر هزار مترمکعب گاز، صد دلار از روسیه طلب کند. در چنین شرایطی و اگر هزینه نقل و انتقالات هم در نظر گرفته شود، قیمت گازی که «گازپروم» به اوکراین خواهد فروخت به حداقل ۱۳۰ دلار در هر هزار مترمکعب خواهد رسید. در این میان، وزارت امور خارجه ترکمنستان طی بیانیه ای اعلام کرده است که «اگر قرارداد مورد نظر ترکمنستان تا یک ماه و نیم آینده با گازپروم به امضا نرسد، ترکمنستان شیرهای گاز را خواهد بست.» البته «گازپروم» هنوز واکنشی نسبت به این تهدید نشان نداده است اما یک منبع نزدیک به مذاکرات بین ترکمنستان و «گازپروم» اعلام کرده است که «آلکسی میلر» مدیرعامل شرکت «گازپروم» خواهان توقف مذاکرات فعلی با «صفر مراد نیازاف» رئیس جمهور ترکمنستان شده است تا با مقامات ارشد روسی در این خصوص مشورت کند. هنوز تاریخ مشخصی برای ادامه این مذاکرات اعلام نشده است اما به نظر می رسد این مناقشه هم مانند مناقشه ماه ژانویه «گازپروم» با اوکراین، نهایتاً به افزایش قیمت گاز منجر شود.

گزارش

در مراسم گرامیداشت روز اصناف عنوان شد

نیاز ضروری به تغییر ساختار

شرق: روز گذشته روسای اتحادیه های صنفی تهران به مناسبت گرامیداشت روز اصناف در تالاری در مرکز شهر تهران گرد هم آمدند تا بتوانند از حضور مسئولان مملکتی کشور استفاده کنند و انتقادات خود را به سیاستگزاری های کلان کشور بیان کنند. روز پیش شهردار تهران، فرمانده نیروی انتظامی تهران بزرگ، معاون وزیر بازرگانی، رئیس مرکز اصناف و بازرگانان، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی و رئیس شورای اصناف در جمع اصناف حاضر شدند تا در دیداری رودررو پذیرای انتقادها و بعضاً تمجیدهای صنوف باشند. شهردار تهران اولین سخنرانی بود که پشت تریبون رفت. محمدباقر قالیباف مطلع گفتار خود را چنین آغاز کرد: «اصناف در حوزه فرهنگ نقشی جدی بر عهده دارند. صنوف هر چند که با مشکلات و فراز و نشیب های بسیاری روبه رو هستند ولی کماکان نقش تعیین کننده خود در حوزه فرهنگ را حفظ کرده اند.» قالیباف ۲ سال پیش و هنگامی که با عنوان سرداری نیروی انتظامی شناخته می شد، در میدان هفت تیر برای صنوف تهرانی سخنرانی کرده بود. شهردار تهران از آن ایام نیز یاد می کند: «مواضع بنده در مورد اصناف هیچ تغییری نکرده است و همچنان بر همان اصول پایبند هستم.» شهردار تهران می افزاید: «تا قبل از تغییر قانون نظام صنفی فعالیت های خوبی در حوزه اصناف انجام نشده بود چرا که ابزارهای لازم مهیا نبود.» وی سپس اظهار داشت: «در حال حاضر یک سری از فعالیت ها براساس زدوبندهای خاصی انجام می شود که این موضوع اصلاً شایسته اصناف نیست.» شهردار تهران گفت: درحال حاضر یک سوم اصناف کشور مجوز لازم برای فعالیت را ندارند و این امر مشکلات زیادی ایجاد کرده است. محمدباقر قالیباف در گردهمایی روز اصناف گفت: اصناف نه تنها در صدر اقتصاد بلکه در عرصه های فرهنگی، اجتماعی جامعه نیز نقش بسزایی بر عهده دارند. وی با اشاره به وجود مشکلاتی در بخش اصناف تولیدی، توزیعی و خدماتی کشور افزود: شهرداری و نیروی انتظامی درصدد هستند تا با همکاری اصناف در راستای رفاه هرچه بیشتر مردم گام بردارند. شهردار تهران با اشاره به اینکه یک سوم کسبه مجوز لازم را برای فعالیت ندارند، تصریح کرد: این امر در شأن و منزلت شهرداری، اماکن، اتحادیه و کسبه نیست و مشکلات زیادی را ایجاد کرده است. قالیباف در ادامه خاطرنشان کرد: مشکلات اصناف باید با حضور اتحادیه و صنوف برطرف شود که به همین منظور دبیرخانه ای در شهرداری راه اندازی شده است. رئیس مجمع امور صنوف تولیدی و خدمات فنی تهران نیز در این مراسم به عدم استفاده بهینه از نیروی اصناف کشور به عنوان یکی از مشکلات موجود در این زمینه اشاره کرد و گفت: این درحالی است که اصناف می توانند ۶ میلیون اشتغال را در کشور ساماندهی کنند. علی فاضلی افزود: در حال حاضر سیاست های غلط در بخش توزیعی موجب توقف کامل بخش تولید کشور شده است و این امر به افزایش واحدهای صنفی غیر مولد و واسطه گری غیر مفید منجر شده است. وی خواستار جلوگیری سیطره بخش توزیعی بر بخش تولیدی کشور شد و تصریح کرد: این امر که به عنوان یک فرهنگ در کشور بدل شده بسیار خطرناک است. رئیس مجمع امور صنوف تولیدی و خدمات فنی تهران خاطرنشان کرد: درحالی که هم اکنون در دنیا به ازای هر ۱۶۲ نفر یک واحد صنفی ایجاد شده اما این رقم در ایران به ازای هر نفر ۳۵ واحد است و این امر در نظام اقتصادی پذیرفتنی نیست و نابسامانی موجود را موجب شده است. رئیس مرکز اصناف و بازرگانان نطق خود را مختصر به قرائت پیام وزیر بازرگانی می کند. فرجی به مشغله های وزیر بازرگانی و علت عدم حضور او اشاره می کند و سپس متن نامه را برای حاضرین می خواند. در ابتدای نامه فوق چنین آمده بود: «نام گذاری این روز به نام اصناف فرصت مغتنمی است برای بازخوانی ویژگی ها، پتانسیل ها، چالش های فراروی توسعه اصناف و برنامه های استراتژیک تدوین شده برای رفع آنها. اصناف ایران در حال حاضر بزرگترین تشکل اقتصادی در کشور محسوب می شوند که رقمی بیش از ۱۷ درصد از کل تولید ناخالص داخلی کشور را به خود اختصاص داده اند. از طرف دیگر بازار یکی از موثرترین نهادها و سازمان های اجتماعی در تعامل بین حکومت و مردم بوده است. رابطه بین بازار، مرجعیت و روحانیت همواره یک رابطه با کشش های معنوی و روحانی بوده به نحوی که در اثر تعامل این دو بخش، اصناف نقش جدی در جنبش های سیاسی و آزادی بخش در تاریخ ایران همچون انقلاب مشروطه، نهضت ملی کردن صنعت نفت و انقلاب اسلامی داشته اند.» در ادامه آمده است: «بازار به عنوان یکی از کانون های اصلی جریان سازی انقلاب همیشه پرچمدار حرکت های سیاسی دوران بوده است. در ایام پرشکوه انقلاب صنوف چشم به بازار داشتند و بازار حرکت و مسیر عملکرد صنوف را برای حرکت های انقلابی تضمین می کرد. در دوران دفاع مقدس نیز مشارکت بازار و اصناف فوق تصور بود. حوزه اصناف بیش از ۶ میلیون نفر از جمعیت شاغل کشور را در خود جای داده که تراکم خانوار آنها حدود یک سوم از جمعیت کل کشور را شامل می شود.» در نامه ای که وزیر بازرگانی به مناسبت روز اصناف نگاشته بود به پیگیری خواسته های بحق صنوف نیز اشاره می کند. فرجی به نقل از میرکاظمی می گوید: «اصلی ترین خواسته اصناف تعیین جایگاه منطقی آنان است.» وزیر بازرگانی در نامه خود می افزاید: «برای رسیدن به خواسته های اصناف قانون نظام صنفی باید اصلاح می شد که با اصلاح این قانون فرصت ها و ظرفیت های لازم ایجاد شد.» رئیس نیروی انتظامی تهران بزرگ نیز یکی دیگر از مهمانان ویژه مراسم روز اصناف بود. طلایی در جمع روسای اتحادیه های صنفی تهران می افزاید: «اصناف جزء نخبگان اجتماعی به حساب می آیند که وظیفه پیوند دادن دولت و مردم را برعهده دارند.» فرمانده نیروی انتظامی تهران بزرگ اعتقاد دارد در حوزه اصناف باید قوانین و مقررات جدیدی تنظیم شود تا به این شکل بخشی از مشکلات حل شود. وی به ایده تشکیل پلیس اصناف نیز اشاره می کند: «شهر تهران با الگوهای قدیمی نمی تواند اداره شود. طرح های جدیدی مانند سیستم تجهیز واحدهای صنفی به دوربین های مداربسته و تشکیل پلیس اصناف می تواند کمک بزرگی برای برقراری امنیت برای صنوف باشد.» طلایی ادامه داد: «پلیس اصناف نقشی افتخاری به حساب می آید که اعضای آن از میان اتحادیه های صنفی انتخاب می شوند.»